

JA, RODZICE, DZIADKOWIE – TO TEŻ CZAS?

ANNA GŁADYSIAK-KALINOWSKA
BARBARA MARKIEWICZ
ELŻBIETA OSUCH

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania wychowania przedszkolnego

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – dr Anna Kienig
Jadwiga Iwanowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta - Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna - Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć:

Ja, rodzice, dziadkowie – to też czas?

Cele

Cel ogólny:

Rozumienie, że czas stale płynie i nie można go cofnąć.

Odczuwanie przynależności do rodziny.

Nazywanie i rozpoznawanie wartości związanych z zachowaniami społecznymi takimi jak szacunek do osób dorosłych.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia członków swojej rodziny, wie, jaką rolę pełni każdy z nich,
- rozumie, jaki jest stopień pokrewieństwa pomiędzy nimi,
- używa zdrobnień, nazywając członków rodziny,
- wypowiada się w formie zrozumiałej dla innych dzieci i dorosłych,
- posługuje się pojęciami dotyczącymi czasu,
- wykonuje pracę plastyczno-techniczną,
- dokonuje pomiarów,
- czyta globalnie proste wyrazy związane z rodziną,
- posługuje się w języku angielskim wyrazami związanymi z rodziną: *family, parents, mother, mum, father, dad, grandmother, grandma, grandpa, sister, brother;*
- odczytuje instrukcję przedstawioną w formie obrazkowej, współpracuje z kolegą/koleżanką, określa emocje towarzyszące mu podczas pracy.

Metody/Techniki/Formy pracy:

Rozmowa problemowa, sytuacyjna, zajęcia praktyczne, praca zbiorowa, grupowa, w parach, indywidualna.

Środki dydaktyczne:

Zdjęcia przedstawiające członków rodziny, nagranie „Piosenki o rodzinie” Orkiestry Dni Naszych (YouTube), przykłady drzew genealogicznych, kontury drzewa dla każdego dziecka, kartki z nazwami członków rodziny w języku polskim i angielskim, urządzenia do pomiaru czasu, naczynia, instrukcje PECS.

Zastosowanie narzędzi ICT:

Kamery/telefony komórkowe, komputer z rzutnikiem, odtwarzacz CD/DVD.

Opis przebiegu zajęć:

1. Słuchanie piosenki o rodzinie odtwarzanej bez teledysku i oglądanie przyniesionych zdjęć członków rodziny. Nazywanie pokrewieństwa. Wskazywanie osób młodych, starszych, najmłodszych i najstarszych w rodzinie.

2. Próby odpowiadania na pytania problemowe: Czy wszystkie osoby zawsze wyglądały tak samo? – (Nie, mama kiedyś była dziewczynką, miała takie same kucyki jak ja, lubiła skakać na skakance, wiem, bo opowiadała mi o tym babcia. Dziadek opowiadał mi, że jak był małym chłopcem lubił ze swoim tatą łowić ryby.) Jak myślicie, czy rodzice, dziadkowie chcieliby cofnąć czas? Czy to jest możliwe?
3. Zajęcia w bazach (instrukcje PECS i nagrane głosowo). Dzieci wybierają bazę, odliczając do czterech.
- I – badaczy – dzieci sprawdzają za pomocą stopera, jak dużo czasu potrzeba, aby napełnić wodą dzbanek, a ile, aby zapełnić duży garnek. Do jednakowych pojemników nalewają przez ten sam czas wodę: do jednego wąskim, do drugiego szerokim strumieniem. Swoje pomiary notują, na zakończenie wyciągają wnioski.
  - II – genealogów – dzieci ze zdjęć wykonują mini drzewo genealogiczne swojej najbliższej rodziny.
  - III – historyków – dzieci układają chronologicznie obrazki w historyjkę obrazkową przedstawiającą wydarzenia z życia jednej osoby. Jedną z nich objaśnia kolejność zdarzeń, używając pojęć dotyczących następstwa czasu.
  - IV – lingwistyczna – dzieci układają zdjęcia od najmłodszych osób do najstarszych i nazywają ich pokrewieństwo w języku polskim i angielskim.
4. Podsumowanie: Dzieci odpowiadają na pytania: Po czym poznajemy, że czas płynie? Jak możemy zatrzymać czas? Zachować wspomnienia? Co to jest drzewo genealogiczne?
5. Ewaluacja: dzieci opowiadają, jakie emocje im towarzyszyły podczas zajęć.

Komentarz metodyczny

Scenariusz przewidziany jest dla grupy dzieci sześciolletnich. Dzieci wykonywały zadanie, do którego instrukcja została sformułowana za pomocą PECS-ów. Ważne jest to, że dzieci kolejny rok są wdrażane do odczytywania instrukcji zapisanej w formie graficznej. Ta umiejętność jest doskonała podczas wszystkich zajęć. Scenariusz przewidziany jest do realizacji w ciągu czterech dni (cztery razy po 30 minut), tak aby wszystkie dzieci mogły podjąć działania w każdej bazie i mogły o tym zdecydować samodzielnie – np. ile czasu potrzebują. Ilość celów szczegółowych jest wynikiem realizacji przydzielonych zadań w bazach właśnie przez czworo kolejnych zajęć.

Stworzone warunki umożliwiają dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi nie czuć się ani „wyróżnionymi” ani inaczej traktowanymi, bo każde dziecko wykonuje zadanie we własnym tempie i zgodnie ze swoimi możliwościami. W sytuacjach, w których potrzebuje pomocy w naturalny sposób szuka wsparcia u kolegów lub dorosłych, komunikując swoją potrzebę.